

Veřejné budovy ze dřeva v ČR

Víte, jestli se podíl dřevostaveb na celkovém počtu realizovaných domů v ČR zvyšuje, nebo snižuje? Jak vysoké mohou být veřejné budovy ze dřeva v ČR? Jaké typy dřevostaveb je u nás možné najít? Odpovědi se dočtete v článku.

Zda se podíl dřevostaveb na celkovém počtu realizovaných domů v ČR zvyšuje, nebo snižuje? Jak vysoké mohou být veřejné budovy ze dřeva v ČR? Jaké typy dřevostaveb je u nás možné najít?

Dřevostavby zaujímají v celkovém počtu realizovaných domů významný podíl, který se rok od roku zvyšuje. Jejich podíl v České republice se od roku 1999 do roku 2015 zvýšil o 12,3 %.¹ Důvodem růstu podílu dřevostaveb může být hledisko trvale udržitelného rozvoje (udržitelný rozvoj) a ochrany životního prostředí (životní prostředí). Na základě nejnovějších poznatků v oblasti budov ze dřeva či materiálů na bázi dřeva a podpory trvale udržitelného stavebnictví (udržitelná výstavba) se dřevo stává tradičním materiálem pro třetí tisíciletí.²

O tom svědčí i fakt, že v poslední době vzniká hlavně v zahraničí hodně staveb ze dřeva. Ať už to jsou vysokopodlažní bytové objekty, nemocnice, školky, administrativní budovy, či rodinné domy. V České republice se jako dřevostavby nejvíce staví rodinné domy, protože velkému rozmachu veřejných dřevostaveb u nás brání hlavně požadavky na požární ochranu budov, které pro rodinné domy nejsou tak vysoké jako právě pro veřejné budovy. Zatímco například kanadská legislativa umožňuje při použití samozhášecí sprinklerové technologie stavbu budov na bázi dřeva do výše šesti podlaží, v České republice je výška omezena na 4 nadzemní podlaží při konstrukční výšce 3 m.²

Jak je to tedy s veřejnými dřevostavbami u nás?

Na našem území se nachází různé historické dřevostavby, jako jsou například kostely, kaple a zvonice, kterých je více než 300 a jejich stáří sahá až do 15. století.³ Mezi novodobé veřejné stavby ze dřeva patří převážně ubytovací zařízení a restaurace, školky a firemní sídla.

Horské chaty a penziony pocházející z dřívějších let jsou často dřevěné, ale i v dnešní době se jich hodně staví ze dřeva.

Příkladem je **Penzion Samota Adelheid (Obr. 1)**

Tento penzion se nachází v Orlických horách přímo v samotné chráněné krajinné oblasti v již zaniklé obci Vrchní Orlice. Dřevostavba byla postavena za léto 2010 a kompletně dodělána byla v roce 2011, kdy také začal samotný provoz penzionu. Jeho konstrukci tvoří masivní roubená dřevostavba z opracovaného hranolu z červeného cedru, v kombinaci se sloupkovou konstrukcí ze smrkových KVH hranolů (KVH hranoly) obložených palubkami z červeného cedru. Část prvního nadzemního podlaží je tvořena zděnou konstrukcí. Použitou dřevinou pro stropní trámy byla borovice, krov a většina

vnitřních pohledů jsou ze smrkového dřeva.⁹

Chata Bovida (Obr. 2)

Nový penzion se nachází opět v Orlických horách, tentokrát ve vesnici Čenkovice. Byl dokončen v roce 2017 a je postaven z masivních smrkových CLT panelů (CLT panely), které jsou v interiéru viditelné, z exteriérové strany je k nim přidána tepelná izolace a finální povrch tvoří odvětrávaná dřevěná fasáda. Interiérové prvky jsou pak tvořeny smrkovou biodeskou.¹¹

Nejen horské chaty se staví jako dřevostavby, ale také v nížinách si tento typ staveb našel své místo.

Příkladem je **Srub U Medvěda (Obr. 3)**, který byl postaven v roce 2016 a jeho konstrukci tvoří masivní srub z kulatiny. Nachází se v Novém Jičíně a svým návštěvníkům nabízí restauraci, ubytování i malé sportovní vyžití.¹²

Oblíbenými dřevěnými novinkami sloužícími pro ubytování jsou i stromové stavby, které jsou postaveny tak, aby nijak neškodily stromům, ve kterých jsou postaveny. Tato chatka se dá pronajmout již na dvou místech v České republice.¹³

Dřevo má pozitivní vliv na naši psychiku a hladinu stresu člověka a také zvyšuje jeho pozornost, proto je vhodným materiálem právě do škol a školek. Z hlediska požární bezpečnosti budov však u nás není dřevo zrovna vítaným materiálem. I přes to vzniklo již několik takovýchto institucí s dřevěným konstrukčním systémem.

První **mateřskou školou** na bázi montované dřevostavby v České republice byla školka v Mladé Boleslavi, která byla otevřena v roce 2012. Z hlediska požární bezpečnosti využívá jako interiérový obkladový materiál nehořlavé sádrovláknité desky a povrch sloupkové konstrukce z vnější strany tvoří různobarevná omítka.⁸ Další mateřskou školou na bázi montované zateplené dřevostavby je školka v Přezleticích, která byla zkolaudována v roce 2013. Budova si udržuje v každém ročním období stále stejnou teplotu s nízkými energetickými vstupy.¹⁴ Příkladem masivní roubené mateřské školy je školka v Říčanech u Prahy, jejíž konstrukci tvoří masivní smrkové hranoly, které jsou přiznané z exteriéru a na některých místech i v interiéru.¹⁵

Školy celé jen ze dřeva zatím v České republice nejsou, ale již se vytváří nosné konstrukce a přístavby ze dřeva. Například nosnou konstrukci nové budovy Univerzitního centra energeticky efektivních budov ČVUT tvoří lepené lamelové dřevo. Tato budova byla dokončena v roce 2015 a nachází se v Buštěhradě. Dřevo je zde materiálem pro většinu obkladových konstrukcí.⁵

Další využití dřeva jako nosné konstrukce můžeme vidět na základní škole Eduarda Beneše v Čakovicích, kde k realizaci střešní nástavby byly použity smrkové CLT panely. V nástavbě se nachází dvě učebny a dva učitelské kabinety.⁷

Pro výstavbu **administrativních budov** ze dřeva se rozhodly Lesy ČR, které mají již dvě realizovaná sídla, a pro další se již zpracovává projektová dokumentace.

První z nich byla Administrativní budova **Krajského ředitelství Lesů ČR v Dobré Vodě u Českých Budějovic (Obr. 4)**, která byla zkolaudována v roce 2016. Nosná konstrukce 1. a 2. nadzemního podlaží tvoří lehký skelet, tedy sloupková konstrukce vyplněná minerální tepelnou izolací a z venkovní strany obložena palubkami ze sibiřského modřínu.¹⁶

Dalším sídlem Lesů ČR je **budova LS Hořice (Obr. 5)**, která byla dokončena v roce 2017. Vrchní stavbu opět tvoří smrková sloupková konstrukce vyplněná tepelnou izolací a obklad fasády je ze sibiřského modřínu. Dalším sídlem, kterým Lesy ČR chtějí podporovat využívání dřeva ve stavebnictví, bude budova lesní správy v Chocni na Pardubicku. Avšak největší stavbou má být sídlo v Hradci Králové, jehož výstavba má začít v roce 2019.¹⁷

Unikátním projektem firemní budovy (**Obr. 6**) je **stavba firmy LIKO-S s názvem „LIKOS-NOE”**, jehož realizace odstartovala 13. dubna 2015 ve Slavkově u Brna. Objekt je koncipován jako dřevostavba z CLT panelů zateplená izolační pěnou, která umožní odvod znehodnocených vodních par přes povrch stavby. Cílem tohoto projektu bylo vytvořit průmyslový objekt s nulovými nároky a čištěním odpadních vod. Obvodový plášť budovy je částečně tvořen zelenou fasádou, která přirozeně stabilizuje teplotu uvnitř budovy.⁶

O dřevu se mluví jako o materiálu pro třetí tisíciletí. I v České republice se tento fakt začíná projevovat každoročním zvyšováním počtu realizovaných dřevostaveb. Důkazem, že dřevostavby se snaží více probojovat i do kategorie veřejných budov, je již zahájená **stavba multifunkčního obecního domu v Ďáblicích**, jehož součástí by měly být sál pro pořádání společenských akcí, prostory pro lékaře a jejich pacienty, pošta a v neposlední řadě i prostory pro úřad městské části. Dokončení stavby je plánováno na jaro 2018.⁴